

Elämäni tarina

Toni Mäkelä, 37, Kintaus

"Rankat kokemukset ovat kasvattaneet. Siksi arvostan niitäkin", sanoo Toni Mäkelä.

”Vaikkeudet opettivat nöyryyttä”

Ninarose Maoz Kuva Petteri Kivimäki

Moottoripyöräkerhon presidentin prätkäharrastus alkoi mopoleikeistä isoveljen kanssa. Kun veli menehtyi tulipalossa, menetys jätti syvän jäljen. Nyt Toni osaa olla kaikesta yhä kiitollisempi.

Tien vieressä oli mainos: Polkupyöräkorjamo, yhdellä aalla. Kyllin vieressä oli hinnasto: pyörän huolto 8 mk, kumin paikkaus 4 mk. Rakensimme pyöriä, korjasimme renkaita ja rasvasimme ketjuja. Se oli minulle, isoveljelleni **Jani-Petterille** ja naapurin **Tuomakselle** hyvä bisnes. Olin ekaluokkalainen, Jani ja Tuomas pari vuotta vanhempia.

Verstaamme oli vanhassa ladossa. Kerran kulotimme omin päin ojanvartta, ja tuli levisi latoon. Palokunta tuli paikalle, mutta verstaas ja pyörät paloivat poroksi. Parivuotinen bisnesuramme loppui siihen.

Yrittäjäperheen vesoina meillä oli yrittäjyys verissä, emmekä lannistuneet tapahtuneesta. Janilta eivät ideat loppuneet, ja minä ja Tuomas teimme apureina mitä käskettiin. Polkupyöriemme tangossa roikkui usein pussikaupalla keräyspulloja. Viljelimme myös vihanneksia ja myimme niitä silakkamarkkinoilla Kälviällä. Osa myytävästä tosin tuli mummon tai naapurin kasvimailta – eikä aina ihan luvallisesti.

Pienenä pyhäkouluun

Kun olin viiden vanha, vanhempani aikoivat erota. Isäni oli yrittäjänä paljon poissa, äidillä oli omat menonsa ja vuorotyö. Aviokriisi sai äidin ajattelemaan hengellisiä asioita. Ensin äitini tuli uskoon. Isä teki saman päätöksen äidin perään.

Vanhemmat saivat myös suhteensa kuntoon, ja pian syntyi pikkuveljeni **Samu**. Aloin käydä pyhäkoulussa, ja hengellisistä asioista tuli luonteva osa elämäämme. Usko on kantanut läpi elämäni, vaikka ajoittain olen kyseenalaistanut sen tai muiden uskovien käytöksen.

Vanhempien kriisistä huolimatta lapsuuteni Kälviällä Keski-Pohjanmaalla oli hyvä ja turvallinen. Isovanhempani asuivat viereisessä talossa, ja viihdyin paljon mummolassa. Mummo opetti vuolemaan puukolla ja

monia muita taitoja. Mummolassa rajoituksia oli vähemmän kuin kotona.

Olimme veljeni Janin kanssa parhaat kaverukset, mutta usein nyrkit ja joskus hampaatkin heiluivat. Väillä mummo tuli nujakan tuomariksi, mutta sai tiimelyksessä itsekin selkäänsä. Riidoista huolimatta olimme läheinen parivaljakko. Samu oli meitä paljon nuorempi, emmekä huolineet häntä hankkeisiimme.

Isä osti Janille ensimmäisen mopon, kun hän oli 6-vuotias. Se oli hieno pikkumopo, jolla rälläsimme päivät pitkät hiekkateillä. Äiti työskenteli sairaanhoitajana ja piti jöötä siitä, että käytimme mopoilla kypärää.

Opimme maatalon töille pienestä pitäen: ajoimme lehmä, autoimme lannanajossa, teimme puuhomia ja osallistuimme kylvö- ja heinätöihin. Isälläni oli rakennusalan yritys, jossa myös olimme apureina. Palkallamme ostimme mopoja ja mopon osia.

18-kesäisenä Jani alkoi seurustella ikäisensä **Johannan** kanssa, ja parikymppisinä he menivät naimisiin. Sitten he innostuivat ajatuksesta muuttaa Johannan lapsuudenkotiin, joka sijaitti naapurikylässä Lohtajalla.

Salakavala sähkövika

Jani ja Johanna olivat ehtineet asua uudessa kodissaan vasta viikon, kun eräänä aamuna Jania ei kuulunut töihin isämme firmaan. Isä ajatteli pariskunnan olevan vielä muuttohommissa.

Talon toisesta päästä oli alkanut kytöpalo, joka oli edennyt yön aikana pikkuhiljaa. Talossa ei ollut palovaroittimia: edelliset vuokralaiset olivat vieneet ne mukanaan. Jani oli ilmeisesti herännyt paloon ja yrittänyt avata tuvan oven, mutta hän oli tuupertunut maahan. Palo oli luultavasti saanut alkunsa sähköviasta.

”Mummo sai nujakassa itsekin selkäänsä.”

Elämäni kuvat

1 Isoveljeni Jani ja hänen tyttöystävänsä Johanna menivät naimisiin parikymppisinä. Sen jälkeen he muuttivat Johannan lapsuudenkotiin.

2 Ostin nuorena miehenä heräteostoksena Awon, maantiepyörän vuodelta 1954. Se kuuluu yhä kokoelmaani.

3 Isän selkään ovat päässeet Jerome ja Mirana, Vernerin seura vierestä. Lapset ovat myös moottoripyöräharrastuksessa mukana.

Kellot olivat pysähtyneet aamukuuteen. Kun apua saatiin iltapäivällä paikalle, mitään ei ollut tehtävissä. Talo ei palanut poroksi, mutta Jani ja Johanna löydettiin kuolleina. Uutinen tuntui epätodelliselta.

Onnettomuuspäivään liittyy erikoinen tarina. Pieni serkkutyttöni oli samana päivänä piirtänyt samanlaisen talon, jossa Jani ja Johanna asuivat. Tuolloin kukaan ei vielä tiennyt onnettomuudesta. Talon oveen oli piirretty risti, ikkuna oli musta, ja siitä tuli savua. Tyttö kertoi, että möröt tulivat siitä ulos.

Sama ikkuna oli talossa rikki. Savu oli tullut siitä ulos.

Tyttö kertoi myöhemmin unestaan, jossa hän oli hautausmaalla ja näki Janin ja Johannan edessään. He olivat hääpuvussa ja nousivat taivaaseen. Viesti lohdutti.

Yhteydenpito auttoi

Kun myöhemmin kuulin auton äänen, saatoin ajatella, että Jani tuli kotiin. Vasta vähitellen tajusin, ettei veli tulisi koskaan takaisin.

Ystävien yhteydenpito helpotti surussa. Sanoilla ei ollut väliä, mutta minulle merkitsi paljon se, että he tulivat käymään. Jotkut eivät reagoineet Janin kuolemaan mitenkään. Se loukkasi.

Kotona oli ahdistava ilmapiiri. Vanhemmat ja mummo ottivat Janin kuoleman hyvin raskaasti. Myös Samu reagoi Janin kuolemaan pelonsekaisin tuntein – Jani oli ollut tärkeä malli pikkuveljelle. Surevien ihmisten kanssa oli rankka elää, ja halusin päästä pois. Hain opiskelemaan ja pääsin Ylivieskan teknilliseen oppilaitokseen.

Opiskelu toi uutta sisältöä elämäni, mutta varsinkin juhlapyhät tuntuivat kamalilta. Toipuminen vei vuosia. Istuin usein yksin Janin haudalla ja juttelin veljelleni kuin hän olisi vieressä kuuntelemassa.

Tapahtuneen jälkeen monet asiat tuntuivat merkityksettömiltä. Tuli sellainen olo, että kenelle tahansa voi sattua mitä vain ja kuka tahansa voi palaa. Jälleennäkemisen toivo antoi kuitenkin voimaa.

Rakkaus pyöriin säilyi

Lapsuuteni kiinnostus mopoihin ja romurautaan on säilynyt tähän saakka. Aluksi kulkupelit muuttuivat mopoista motocross-pyöriin. Sitten tuli hankittua heräteostoksena Awo, vuoden 1954 maantiepyörä. Se oli varsinainen romu, jätti jo ensimmäisellä matkalla tielle.

Mottoni on, että romuraudassa eivät rahat ole hukassa. Ihailen varsinkin vanhoja pyöriä. Tällä hetkellä minulla on neljä pyörää.

Liityin jo nuorena kristilliseen moottoripyöräkerhoon Gospel Ridersiin. Minulla oli kuitenkin enemmän vetoa moottoripyöräklubitoimintaan, joten perustimme kavereiden kanssa Preacher MC Finlandin. Kahdeksan vuotta olen ollut kerhon presidentti.

Haluamme olla nimenomaan kristillinen MC-klubi. Seurakunnissa ei ole aina suvaitsevaisuutta varsinkaan alakulttuureja kohtaan. Kerhomme on paikka, jossa jokainen on hyväksytty. Se on vähän kuin miesten ompeluseura: yhteisö, jolla on yhteiset arvot ja harrastus.

Porukkamme on leppoisa, mutta ulkonäkömme jengiliiveineen saattaa johtaa harhaan. Kerrankin ajoimme kristilliseen tapahtumaan, ja heti alkajaisiksi sinne hälytettiin virkavalta paikalle. Joskus saimme kerhon talle vieraaksi poliiseja taskulamppuineen. Kutsuimme heidät kahville. Jos menemme toisen jengin synttäreille, saatamme ojentaa lahjaksi Raamatun.

Opintojeni ja armeijan jälkeen muutin töihin Helsinkiin. Siellä tapasin myös puolisoni. Mielessäni oli pyörinyt haave opettajan pätevyydestä, ja muutimmekin

”Serkkutyttöni näki unessa mustan ikkunan.”

opintojeni perässä Jyväskylään. Valmistuin ammattikoulun opettajaksi ja olen toiminut kymmenen vuotta sähkötekniikan lehtorina.

Pelisilmää ja pilkettä

Oppilaat ovat lähes poikkeuksetta mukavia. Jotkut yrittävät öykkäröidä, mutta huumori ja reilu asenne lopettavat sen alkumetreille. Nuorten kanssa tarvitsee pelisilmää. Pelkillä sähköopinnoilla ei pitkälle pötkitä. He tarvitsevat ohjausta myös elämäntilanteissa sekä raha- ja parisuhdeasioissa.

Työn ja moottoripyöräharrastuksen yläpuolella on perheeni: kaunis vaimoni **Johanna** ja kolme ihanaa lastamme: 7-vuotias **Mirana**, 5-vuotias **Jerome** ja vuoden ikäinen **Verner**.

Kun Verner syntyi reilu vuosi sitten, menetyksen pelko nousi taas pinnalle. Vauvalla todettiin synnynnäinen aortan ahtauma. Se oli vakava paikka. Hänet siirrettiin lasten teho-osaltolta odottamaan sydänleikkausta Helsingin Lastenkliniikalle ja leikattiin viikon vanhana.

Sairaalassa huomasi taas sen, kuinka muut asiat menettävät merkityksensä, kun on kyse terveydestä. Muistamme sairaaloiden henkilökuntaa kiitollisina. Saimme leikkauksen jälkeen kotiin hyvinvoivan vauvan.

Arvostan elämäkokemuksiani, myös rankkoja. Minulla on niin vahva luonne, että ilman niitä olisin aikamoinen kaikkietävä molopää.” □

Ystäväni Toni,

olemme molemmat Kälviän kasvatteja, mutta lähtöisin hyvin erilaisista perheistä. Haluankin kiittää sinua ja perhettäsi monista lapsuus- ja nuoruusvuosien onneshetkistä, kun vietin teillä aikaa televisiota katsellen, mopoa korjaillen ja poikien kolttosissa.

Olen saanut teiltä esimerkkiä siitä, kuinka mopoilusta, moottoripyöräilystä, laskettelusta, television katselusta ynnä muusta voi iloita ilman syllisyyttä. Oman isäni mielestä laskettelu oli turhaa ja iso rahareikä. Mopoilu minulta kiellettiin, etten häiritsisi naapurin pappaa. Telesiotakaan meillä ei ollut.

On ilo edelleen jakaa ystävyyttä kanssasi ja todeta, että usko on kantanut meitä molempia. Toivottavasti saamme vielä vuosia jatkaa saman harrastuksen parissa. Pidetään moottorit kuumina ja ajellaan järki päässä. Kiitos Toni ystävyystesi.

Ystäväsi MaSa

Lapsuuden-
ystävän kirje
Tonille

Nappaa

kuva ateriasiasi

torstaina 29.8.2013!

Mitä Suomi syö?

Kodin Kuvalehti haluaa tietää, mitä kuuluu suomalaisen päivällispöytään vuonna 2013.

Mitä teillä katetaan pöytään torstaina 29.8.2013?

Nakkisoppaa vai sushia, fine diningia vai keräilyeriä viikon varrelta? Nappaa meille kuva ilta-ateriasiasi ja kerro, missä ja kenen kanssa ruokasi nautit.

Odotamme vastauksia osoitteessa kodinkuvalehti.fi.

Kokoamme kuvat ja tarinat yhteen juttua varten.

Muista kertoa myös yhteystietosi!

Mitä Suomi syö -haasteeseen osallistujien kesken arvomme vihreän Crescent Classic -polkupyörän. Perinteisessä 1-vaihteisessa polkupyörässä on jalka- ja käsijarrut, kevyt alumiinirunko sekä viehättävät, klassiset muodot.

Palkinnon arvo on 469 e.

Voita Crescent-

polkupyörä!